

INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet

Årsplan 2025

Bekkeblomen barnehage

♥ *To hus, en barnehage med hjerte for barna!* ♥

Innhold

Årsplan 2025.....	0
Bekkeblomen barnehage.....	0
Om barnehagen.....	2
Kontaktinformasjon.....	3
Verdisyn, visjon og mål.....	4
Fokusområder i 2025	5
Lek.....	6
Læring	7
Omsorg	8
Vennskap og fellesskap	9
Livsmestring og helse	9
Kommunikasjon og språk.....	10
Medvirkning og danning	11
Bærekraftig utvikling.....	12
Digital praksis.....	12
Foreldresamarbeid.....	13
Dokumentasjon og vurdering av pedagogisk arbeid	15
Overgang fra hjem til barnehage.....	15
Overgang innad i barnehagen.....	16
Overganger fra barnehage til skole	16
Progresjonsplan etter alder med utgangspunkt i fagområdene og innredning av rommene.....	17
Progresjonsplan etter alder med utgangspunkt i digital praksis	26
Viktige datoer	28

Godkjent av SU 29.01.25

Om barnehagen

Bekkeblomen barnehage ligger på Knapstad og er en 6-avdelings barnehage fordelt på to hus. Barnehagen har utvidede grupper både på småbarns huset (Kristianiaveien 1) og på storbarns huset (Kristianiaveien 5). Bekkeblomen barnehage har en egen avdeling for de eldste barna i det innerste huset mot skogen. Barnegruppene blir til enhver tid satt sammen ut fra gjeldende søkermasse og det foretas jevnlig suppleringsopptak gjennom året. Bekkeblomen barnehage

har også lånt ut lokaler til Åpen barnehage som vil være ett tilbud hos oss frem til nytt barnehageår starter i august 2025.

Barnehagebyggene ligger ved siden av barneskolen på Knapstad og våre uteområder består av gressplener, skog og knauser. Vi benytter oss av skolens uteområde, samt Knapstad-hallen og svømmehallen. Knapstad har også mange friarealer som vi bruker til turområder og vi har skogen som nærmeste nabo.

Året 2025 vil preges av de to prosjektene Bekkeblomen er en del av:

- «Laget med barnet» som alle barnehagene i Indre Østfold kommune er en del av. Vår barnehage har valgt fokus på ledelse, lek og lekemiljøet og skal arbeide for å utvikle dette videre de 3 neste årene i ett samarbeid med Oslo Met.

Dette ses i sammenheng med at alle barnehagene i Indre Østfold kommune også er kurset i «Se barnet innenfra» med fokus på «Trygghetssirkelen» og hvordan den kan være utgangspunkt for omsorg og tillit i barnehagen.

- ReKomp med Høgskolen i Halden hvor vi har søkt om midler til å arbeide videre med kritisk refleksjon av egen praksis, lekens betydning og voksenrollen.

Vi har i dette prosjektet også fokus på å videreføre arbeidet med ett trygt og godt barnehagemiljø i forhold til § 41, § 42 og § 42 i barnehageloven.

Der det er innført skjerpet aktivitetsplikt i forhold til krenkelser av barn i barnehagen.

- Sist, men ikke minst, ble vi sertifisert som helsefremmende barnehage i høsten 2023.

Vi er med i satsningen fra Østfold fylkeskommune og skal dette året utarbeide kjennetegn på god helsefremmende praksis.

Det vil si å ivareta både psykisk og fysiske helse samt det å lære barna å mestre livet; skape robuste barn for fremtiden.

I indre Østfold kommune har vi et tverrfaglig samarbeid med barnevernet, helsestasjon, Pedagogisk Psykologisk Tjeneste (PPT), Barne og ungdomspsykiatri (BUP), og Fysio /ergo-terapiavdelingen.

Kontaktinformasjon

Avdelinger/roller	Kontaktinformasjon
Barnehagens felles telefonnummer Dette kommer opp når barnehagen ringer.	Tlf: 47 46 07 47 Her får dere flere valg og vil bli satt over til den dere vil snakke med.
Styrer	Mariann Gunneng Tlf: 48 17 10 98 mariann.gunneng@io.kommune.no
Avdelingsleder	Katrin Bjerke Tlf: 45 63 84 18 Katrin.bjerke@io.kommune.no
Maurtua Pedagogisk leder på disp.	Monika Ross Tlf: 48 94 53 53 monika.ross@io.kommune.no
Bikuben Pedagogisk leder	Jeanette Kvarud Tlf: 99 21 82 01 jeanette.kvarud@io.kommune.no
Loppekassa Pedagogisk leder	Cecilie Nekstad Tlf: 47 78 16 42 cecilie.nekstad@io.kommune.no
Månetoppen Pedagogisk leder	Mari Solvik Tlf: 47 46 41 90 mari.solvik@io.kommune.no Rebekka Gåsholt

	rebekka.gasholt@io.kommune.no
Solknappen Pedagogisk leder	Trine Brustad Tlf: 48 94 81 89 trine.brustad@io.kommune.no
Himmelberget Pedagogisk leder	Eva Ekren Tveitan Tlf: 47 45 48 01 eva.ekren.tveitan@io.kommune.no
Åpen barnehage Pedagogisk leder	Maria Korsnes Tlf: 41 23 59 77 maria.korsnes@io.kommune.no

Verdisyn, visjon og mål

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, samt fremme læring og danning. Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset det enkelte barnet og barnegruppene. Barnas beste skal alltid være et overordnet mål. Årsplanen skal beskrive hvordan vi skal oppfylle rammeplanene og nå målene for Indre Østfold sine barnehager.

Mål:

- Sørge for at alle barn opplever inkluderende fellesskap som fremmer helse, trygghet, trivsel og læring.
- Sørge for at barn og familier som trenger ekstra bistand får dette tidligst mulig, slik at de blir i stand til å mestre livet best mulig på egenhånd.

Visjon:

- Jeg har tro på deg
- Jeg har tid til deg
- Sammen skaper vi muligheter

For Indre Østfold kommunes barnehager betyr dette:

Verdisyn: Vårt verdisyn bygger på at alle mennesker er unike og forskjellige. Vi skal fremme begreper som raushet, tillit, mot og likeverd. Vår grunnholdning er at alle mennesker er likeverdige.

Barnesyn: vårt barnesyn bærer preg av at vi har troen på det kompetente barnet. Vi har tro på barnet, tid til barnet og

Oppvekst

- den viktigste veksten

Jeg har
tro på deg

Jeg har
tid til deg

Sammen skaper
vi muligheter

sammen skaper vi muligheter. Barn har en iboende kraft til å utforske verden og er aktive og deltagende aktører i eget liv. Vi ser på barnet som subjekt og hvert barn er unik og særegen. Barndommen er noe som skjer her og nå, den er ikke et venterom på veien til det voksne livet.

Læringssyn: Vårt læringssyn er preget av et sosiokulturelt syn hvor vi mener at barna lærer best gjennom interaksjoner og samhandling med omgivelsene og menneskene de omgir seg med. Barna lærer gjennom å bruke kroppen og alle sine sanser og denne læringen skjer i alle typer aktiviteter og samspill. Det fysiske miljøet, organiseringen av dagen og aktivitetene i barnehagen har betydning for hva og hvordan barn lærer. Kunnskap er ikke noe som kun overføres, men som skapes gjennom dialog og fortolkning. De ansatte på ha evnen til å møte barna der de er og gå inn i gode samspill for å fremme læring hos barnet. De ansatte tar utgangspunkt i barnas interesser, og lar barna selv være aktive medskapere av kunnskapen.

Fokusområder i 2025

Det er syv fagområder i barnehagen som tar utgangspunkt i barnas interesser i barnehagealder.

Fagområdene er:

- Kommunikasjon, språk og tekst.
- Kropp, bevegelse, mat og helse.
- Kunst, kultur og kreativitet.
- Natur, miljø og teknologi.
- Antall, rom og form.
- Etikk, religion og filosofi.
- Nærmiljø og samfunn.

Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en del av barnehagens innhold. Disse syv fagområdene skal prege arbeidet vårt gjennom hele året, men vi har spesielt fokus på ulike områder til ulike tider. Når vi jobber med ett tema eller prosjekt, er det naturlig å komme inn på mange ulike fagområder. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses enkeltbarn, barngruppen og lokalmiljøet. Valg av

arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir muligheter for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen. (KD, 2017, s. 43)

Dette året vil vi ha spesielt fokus på:

- «Laget med barnet» hvor vi har valgt fokus på ledelse, lek og lekemiljø i samarbeid med Oslo Met.
- «ReKomp» i samarbeid med Høgskolen i Østfold med fokus på å videreføre «Trygt og godt barnehagemiljø» med fokus på egen praksis og voksenrollen.
- Helsefremmende barnehage: styrke barnas fysiske og psykiske helse gjennom å ha fokus på det sosiale og fysiske miljøet, og utarbeide kjennetegn for god helsefremmende praksis.

Vi vil bruke det vi har lært i satsningen fra Indre Østfold kommune når det gjelder «Å se barnet innenfra.»

Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre. (KD, 2017, s. 20)

Dette betyr det for oss og slik jobber vi:

- Barnas lek skal skjermes og ikke avbrytes unødvendig. Lek er det viktigste et barn gjør i barnehagen og grunnleggende for all læring som skjer i barnehagen.
- Vi ser på rommet og det fysiske lekemiljøet som «den tredje pedagog» og legger til rette for inkluderende lekemiljøer som speiler barnas interesser, alder og utviklingsnivå.

- De voksne setter av nok tid til at barna, på eget initiativ og basert på egne interesser får skape og utvikle sin egen lek. Barna deles i mindre grupper i løpet av dagen, for å skape ro rundt barna og leken.
- Som en helsefremmende barnehage er vi bevisste i vår voksenrolle både ute og inne ved å delta i barnas lek. Vi skal veilede, lytte og inspirere barna til utforskning og læring og være aktive voksne som er til stede med hele seg.

Læring

I Barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. (KD, 2017, s. 22)

Dette betyr det for oss og slik jobber vi:

- Vi skal legge til rette for og stimulere barnas læringsprosesser gjennom å anerkjenne barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær.
- Vi skal lage et stimulerende miljø som støtter barnas lyst til å leke, utforske, lære og mestre.
- Barna skal bruke hele kroppen og alle sansene sine i læringsprosesser.
- Vi skal skape felles læringsprosesser for barna hvor de bidrar til egen og andres læring.
- Læringsprosesser skal være helhetlige og fremme trivsel og allsidig utvikling.

- Barnas egne initiativer, undring, nysgjerrighet, kreativitet og læringslyst og tiltro til egne evner gjennom støtte og berikelse.

- De voksne reflekterer sammen med barna rundt situasjoner, temaer og fenomener som skaper forståelse og mening.

Omsorg

I barnehagen skal alle barn oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelpen og støtten de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barn og personalet og mellom barna som grunnlaget for trivsel, glede og mestring (KD, 2017, s. 19).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi:

- Vi er tilgjengelige, nærværende, anerkjennende, lyttende og observerende ansatte i samspill med barna.
- Vi jobber for å skape gode relasjoner slik at barna kjenner på trygghet.
- Vi gir rom for å prøve og feile så barna får oppleve mestring i trygge og omsorgsfulle omgivelser, og får tid og mulighet til å finne egne løsninger.
- Vi er gode forbilder for barna ved å gi omsorg som fører til at barna ønsker å gi omsorg til de rundt seg.
- De ansatte er til stede, ser og møter hvert enkelt barn der de er med alle deres følelser og behov her og nå.

Vennskap og fellesskap

I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. (KD, 2017, s. 22 - 23).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi:

- Vi arbeider kontinuerlig med ulike soner på avdelingene for å skape gode møteplasser for barna til å utvikle vennskap og samtaler om normer for samhandling.
- Vi støtter og hjelper barn i samspill med å; sette egne grenser, respektere andres grenser, reflektere over egne og andres følelser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- Vi deler barnegruppene i mindre grupper for å kunne styrke samspillskvaliteten mellom barn-barn og barn-voksen, samt sørge for barnas trygghet, tilknytning og tilhørighet i barnehagen.
- Vi legger til rette for lekegrupper og skaper felles opplevelser som alle barna kan delta i, for eksempel samlingsstunder, aktiviteter eller prosjekter.
- Vi har et bevisst forhold til gruppeinndeling og vennskap mellom barn når barnegruppen deles i ulike hverdagssituasjoner.

Livsmestring og helse

Barnas psykiske og fysiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Barn som ikke har det bra i barnehagen, skal følges opp. Barna skal få støtte til å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andre sine følelser. Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og samtidig gi rom for hvile.

Barnehagen skal bidra til at barna utvikler matglede og sunne helsevaner. (KD, 2017, s. 11)

Dette betyr det for oss og slik jobber vi:

- Fokus på tilstedeværende voksne.
- Lære barn om følelser og hvordan håndtere egne følelser.
- Spille på lag med barna, ut ifra deres interesser.
- Møte barn og familier ut ifra deres behov.
- Legge til rette for hvilestund, de yngste sove og de eldste rolige aktiviteter/ eventyrstund.
- Gi plass til ulik lek, også risikolek, der barn får teste ut og oppleve glede ved mestring.
- Utelek og tur dag
- La barna hjelpe til i det daglige og delta i matlaging ut ifra alder.

Kommunikasjon og språk

Språk og kommunikasjon påvirker og blir påvirket av alle sider ved barns utvikling. Alle barn skal bli verdsett sitt kommunikasjonsuttrykk og språk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og helhetlig språkutvikling. (KD, 2017, s. 23)

Dette betyr det for oss og slik jobber vi:

- Fokus på hverdagssamtalen som er viktig for barns språkstimulering.
- Voksne som er tydelig i å være gode språklige forbilder
- Deler barnegruppene i mindre grupper

- Bruker bilder og tegn til tale som forsterkning i det daglige og til aktiviteter.
- Lese for barna og bruker konkrete til eventyr, rim og regler.
- Språkgrupper for de som trenger støtte i det norske språket.
- Sang og bevegelser som felleskap i språkstimuleringen.
- Samarbeid med hjemmet

Medvirkning og danning

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer (KD; 2017, s. 21).

Dette betyr det for oss, og slik jobber vi:

- Barnas følelsesmessige behov skal tas på alvor og videre tas med inn i planlegging og utføring av barnehagens hverdagsliv og aktiviteter. Barna skal få være med å påvirke i

fellesskapet, gjennom å få sin stemme hørt og samtidig høre på andre sine meninger.

- Vi legger til rette for at barna skal få være selvstendig i hverdagssituasjoner, f.eks. påkledning, håndvask og rundt matbordet.
- Vi gir barna tid og rom til å uttrykke egne tanker, følelser og meninger gjennom å anerkjenne og imøtekomme hvert enkelt barn. Barna skal oppleve voksne som lytter, og har kompetanse til å tolke det barnet ønsker å formidle, og agere deretter.

- Barna skal få oppleve tilhørighet i felleskapet på hver enkelt avdeling og ellers i barnehagen. Vi legger til rette for samlinger, temadager, aktiviteter og generell lek i hverdagen, med utgangspunkt i det vi ser og hører at barna interesserer seg for og er opptatte av.

Bærekraftig utvikling

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftige samfunn (KD, 2017, s. 10).

Dette betyr det for oss, og slik jobber vi:

- Vi gir barna innføring i kildesortering, og praktiserer dette i hverdagen.
- Vi er mye ute i naturen og skaper varierte naturopplevelser. Vi lar barna utforske og undre seg over det som skjer, og blir kjent med naturens mangfold.
- Barna skal få erfaring i kritisk tenkning både i forkant og underveis på turer, gjennom refleksbruk, trafiksikkerhet, og hvordan vi tar vare på omgivelsene og naturen.
- Vi er bevisst rundt måltidene og hva som blir kastet av mat.
- Vi ønsker å ta vare på og reparere det vi har, fremfor å kaste og kjøpe nytt.

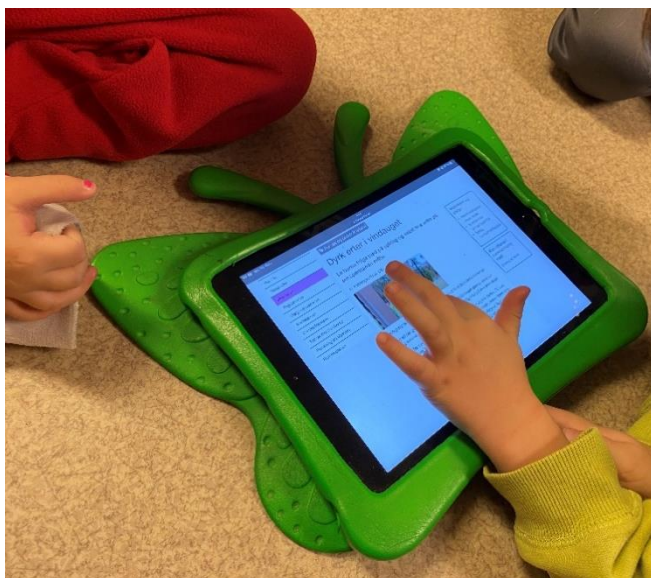

Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier. (KD, 2017, s. 44 – 43).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi:

- Vi bruker iPad sammen med barna for å undersøke og finne svar på det barna lurar på og undrer seg over i hverdagen.
- Vi er kritiske til hvilke apper, og passer på hvilke søkeord vi benytter oss av når vi utforsker og prøver å finne svar på det vi lurar på sammen med barna.
- Vi har flere prosjektorer i barnehagen som kan vise store bilder for alle barna. Prosjektor kan vi benytte oss av om vi har tema eller prosjektarbeid, samt utvikle

estetiske lekemiljøer.

- Vi samtaler om digital dømmekraft, slik at barna får en begynnende forståelse og evne til å vurdere og ta kloke og etiske valg når de bruker digitale verktøy og internett.
- Vi har et bevisst forhold til personvern og samtykke, for eksempel ved fotografering eller videotaking, både fra barna i situasjonen og foreldre.

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1. Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven § 1 og § 4. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling (KD, 2017).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi:

- Vi skaper gode relasjoner mellom de ansatte og foreldrene som bidrar til barnets trivsel og utvikling.
- Vi er tilgjengelige og lytter til foreldrenes ved spørsmål eller bekymringer
- Vi gir jevnlig informasjon ut til foreldrene rundt barnas hverdag gjennom samtaler, meldinger eller digitale plattformer
- Vi ansatte og foreldre har felles mål – barnets beste. Dette samarbeidet bygger på gjensidig respekt og tillit.
- Vi respekterer foreldres synspunkter og verdier.
- Vi deler faglig innsikt når det er behov og anerkjenner foreldres perspektiv
- Vi informerer foreldre om barnets utvikling og trivsel for at foreldre vet hvordan barnet har det i barnehagen.
- Vi har to faste foreldresamtaler hvor vi gir rom for foreldres spørsmål og tilbakemeldinger.
- Vi ønsker at foreldre skal involveres i barnehagehverdagen.
- Vi inviterer til arrangementer som dugnader, foreldremøter og andre temakvelder og aktiviteter som foreldrekaffe, juletreff og sommerfest i samarbeid med FAU
- Vi avklarer mål og verdier samt foreldrenes ønsker og behov gjennom daglig kontakt og oppstarts samtale ved oppstart.
- Vi har et felles fokus rundt barnets beste hvor barnets trivsel, trygghet og utvikling er kjernen i samarbeidet.
- Vi ønsker å være en støttespiller for både barna og foreldrene

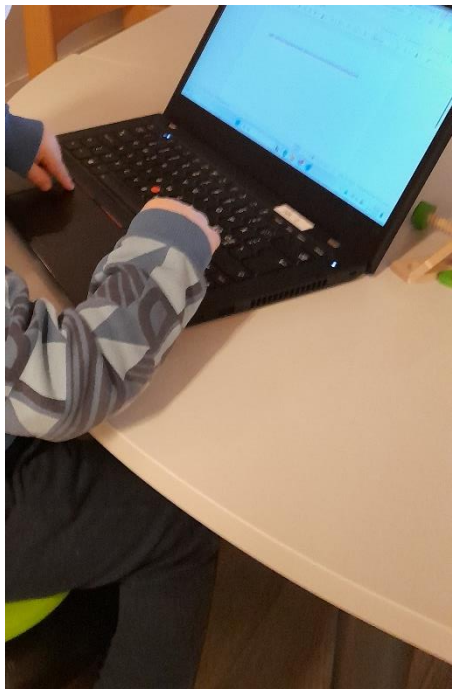

Dokumentasjon og vurdering av pedagogisk arbeid

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Hovedmålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen (KD, 2017, s. 38 – 39).

Hva betyr det for oss og slik jobber vi:

- Vi bruker dokumentasjon for å skape eierskap til det vi jobber med både for barna og personalet.

- Aktiviteter blir planlagt sånn at vi sikrer det pedagogiske arbeidet gjennom aktivitetene.
- Vi følger opp barnas utvikling gjennom dokumentasjon og progresjon.
- Barna får medvirke i det pedagogiske arbeidet gjennom å komme med ønsker, behov og gjennom barnesamtaler.
- Vi bruker månedsbrev hvor vi evaluerer måneden som har vært og hvordan vi skal jobbe videre fremover.
- Det pedagogiske arbeidet blir evaluert kontinuerlig gjennom hele året på møter og plandager.
- Bilder og konkrete fra prosjekter blir hengt synlig for barn og foreldre.

Overgang fra hjem til barnehage

Når barnet begynner i barnehagen skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære (KD, 2017, s. 33)

Dette betyr det for oss og slik jobber vi:

- Hvert barn og familie får tilpasset tilvenning i vår barnehage.
- Vi har egen besøksdag før oppstart for å hilse på «nye» barn og foresatte.

Overgang innad i barnehagen

Overganger skjer også innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de byter barnegruppe (KD, 2017, s. 33).

Dette betyr det for oss og slik jobber vi:

- Vi starter tidlig på våren og går på besøk til barnets nye avdeling når det er avklart hvilken avdeling barnet skal begynne på fra høsten av.
- Når barna bytter hus tilstreber vi at kjente voksne blir med over.

Overganger fra barnehage til skole

Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskap og ferdigheter som gir dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen.

Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner (KD, 2017, s. 33 – 34). Se handlingsplan for overganger barnehage og skole i Indre Østfold kommune.

<https://www.io.kommune.no/tjenester/skole-og-utdanning/skolestart-barneskole/>

Dette betyr det for oss og slik jobber vi:

- Vi starter samarbeidet med skolen tidlig og informerer skolen sammen med foresatte om enkelt barn der dette er vurdert som gunstig for barnet.
- Vi gjør barna kjent på skolens område inne og ute før skolestart.

Progresjonsplan etter alder med utgangspunkt i fagområdene og innredning av rommene

Felles retningslinjer:

- Alle avdelinger er oversiktlige og ryddige. Det kommer tydelig fram hvor ting skal stå og hva som tilbys i de ulike sonene
- Vi skaper rom i rommene hvor barna får muligheten til å fordype seg i leken
- Leker og materialer står i barnehøyde.
- Leker og spill er alltid fullstendige.
- Observasjon og dokumentasjon av barnas lek og interesse danner grunnlaget for hva vi tilbyr på avdelingen

ALL PROGRESJON MÅ SES I LYS AV INDIVIDUELL UTVIKLING. FORVENTNINGENE PÅ VENSTRE SIDE ER KUN MENT SOM VEILEDENDE KJENNETEGN.

Fagområdene jobbes med parallelt i barnehagen, og noen punkter kan også passe inn i andre fagområder.

Forventninger og kjennetegn ved 1 åringen:	Slik jobber vi med fagområdene for 1-åringen:
Kommunikasjon språk og tekst: • Opptatt av konkrete • Har mest enkeltord • Elsker gjentakelse • Kommuniserer med mimikk, blikk, herming og peking. • Kan kjenne igjen ting som er sine. • Forstår sammenhengen mellom bilder og gjenstander	Kommunikasjon språk og tekst: • Pekebøker • Bilder av konkrete • Få tydelige bilder på veggene som utgangspunkt for gjenkjennelse og samtale • Bevegelsessanger • Oppfordring til begynnende samlek
Kropp, bevegelse og helse: • Beveger seg fra krabbende til oppreist og gående • Bruker store bevegelser/grovmotorisk • Kan peke på/benevne kroppsdelar • Øver på å holde balansen oppreist, sittende, i husker o.l. • Utfordrer omgivelsene i forhold til risiko tilpasset eget nivå.	Kropp, bevegelse og helse: • God gulvplass med få hindringer • Soner hvor barna kan stå oppreist og leke • Bruke sanger/regler om kroppen • Ute i all slags vær, og bevege seg i ulendt terreng • La barna få «ake» ned små skråninger. • Husking, og gynging
Kunst, kultur og kreativitet: • Opplever gjennom å sanse; føle, smake, lukte og lytte • Liker musikk og sang • Kan leke med og spille enkel rytme med rytmeinstrumenter • Fascineres av lette gjenstander	Kunst, kultur og kreativitet: • Tilrettelegge for varierte sanseopplevelser i form av vannlek, sandkasse, ulike overflater og materialer å kjenne på. • Introdusere fingermaling • Fokus på lys og lyd • Bruke rytmeinstrumenter i lek • Lek med ballonger, såpebobler og fjær • Introdusere tredimensjonalt materiale, sand modelleire, baking.
Natur, miljø og teknikk: • Opplever alt for første gang • Peker på fugler, dyr osv.	Natur, miljø og teknikk: • Tilrettelegger for å være ute i både barnehagen og i de nærmeste omgivelsene

• Plukker opp og samler pinner, kongler o.l. • Setter sammen klosser	• Personalet viser at de ser og setter ord på det barna oppdager • Tid til utforskning • Tilgang på konstruksjonsleker/materiale
Antall, rom og form: • Fyller opp og tømmer ut • Krabber inn i og gjennom • Kan sortere leker og materialer ved lek og rydding	Antall, rom og form: • Puttekasser, leker som kan passe i hverandre • Krabbetunnel, esker, småkroker i rommet • Faste plasser på leker, bord og materialer
Nærmiljø og samfunn: • Barnets første møte med barnehagen og større grupper barn • Begynnende opplevelse av «verden» rundt seg (Biler, vei, nærområdet.	Nærmiljø og samfunn: • Bli kjent i rommene og med rutiner • Gi barna opplevelser som styrker fellesskapsfølelsen • Personale som følger opp og snakker om det man ser og opplever
Etikk, religion og filosofi: • Begynner å bygge sin identitet • Kan trøste og vise empati	Etikk, religion og filosofi: • Personalet støtter barna i identitetsutvikling slik at de utvikler sitt selvbylde • Personalet oppmuntrer og veileder barna inn i gode begynnende samspill. • Personalet opptre som rollemodeller og tar med barna inn i omsorgssituasjoner.

Forventninger og kjennetegn ved 2-åringen	Slik jobber vi med fagområdene for 2-åringen
Kommunikasjon, språk og tekst: • Barna forteller om det nære og egne opplevelser og erfaringer • Kan kjenne igjen navnet sitt som ordbylde • Begynnende forståelse av begreper som over/under, stor/liten • Forstår stemmebruk som forsterker (Pipestemme, grove stemmer) • Kan klappe rytme • Kjenner igjen enkle sanger.	Kommunikasjon, språk og tekst: • Bøker tilgjengelig • Samtaler om familie, daglige rutiner • Voksne som forteller og gjentar med ord alle rutiner og hendelser • Eventyr som Bukken Bruse, Gullhår • Fortsette med rim og regler som er gjenkjennbare, og med en grunnrytme
Kropp, bevegelse og helse • Kan gå stødig på ulikt underlag	Kropp, bevegelse og helse • Være ute, gå turer i ulendt terreng.

• Bruker kroppen grovmotorisk, tester nye ferdigheter • Bygger med Lego/duplo, konstruksjonslek finmotorisk enkle tegninger som sirkler og kruseduller • Kan skru på en kork • Kan ta av og på noe klær	• Puter og madrasser til boltrelek • Hinderløyper, mulighet for turning • Duplo, konstruksjonsleker tilgjengelig • Mulighet til å skru på lokk o.l. • Tilrettelegge for at barna kan ta på enkeltplagg selv. • Voksne som tilrettelegger for at barna kan utvikle seg innenfor egen grovmotorikk og ser hvert enkelt barns behov. • Erfaringer i forhold til risikostreng.
Kunst, kultur og kreativitet • Lærer gjennom å bruke tredimensjonale materialer • Lærer fortsatt gjennom sansing • Kan forstå at de setter farge på papir med blyant eller pensel • Synger enkle tekster • Introduksjon til kjente eventyr	Kunst, kultur og kreativitet • Tilgang på ulike tredimensjonale materialer • Tilrettelegge for mulighetene for ulike sanseinntrykk i barnehagen og i naturen • Tilrettelegge for at toåringen erfarer gjennom tegning, maling, bruk av lim. • Introduserer de kjente og kjære eventyrene. (se kommunikasjon, språk og tekst)
Natur, miljø og teknikk • Legger stadig mer merke til flere detaljer i naturen • Mestrer å ta fra hverandre og sette sammen • Kan forstå enkle miljøtiltak	Natur, miljø og teknikk • Bruke naturen aktivt som en læringsarena. Sette navn på dyr, vekster o.l. • Klosser, duplo, togbane, henger og bil, skruleker • Plukke opp søppel vi finner ute.
Antall rom og form • Pusler enkle puslespill • Forstår stor/liten, over/under • Teller til tre • Sorterer og kategoriserer to tre ulike leker.	Antall, rom og form • Tilgang på puslespill • Bruke begrepene stor og liten i samtale • Tydelige avdelinger med sorterte leker, hver ting har sin plass.
Nærmiljø og samfunn • Opptatt av ting de opplever, for eksempel å kjøre bil, være sammen med familie. • Begynner å forstå hvordan de kan påvirke andre og gruppen.	Nærmiljø og samfunn: • Samtaler og bildebruk rundt familie, biler å reise og komme tilbake o.l. • Tilrettelegge for at barna kan leke begynnende rollelek (familie, kjøkkenlek etc.) • Jobbe med gruppefølelse • Lære å ta hensyn til andre • Turtaking
Etikk, religion og filosofi • Begynner å utfordre andre barn. • Tar initiativ til samspill	Etikk, religion og filosofi • Aktivt personale som er tilstedeværende og lærer barna å ta hensyn til hverandre.

- Konflikter kan oppstå

- Lærer seg å dele, gi fra seg, trøste andre og le sammen

Forventninger og kjennetegn ved 3-åringen	Slik jobber vi med fagområdene for 3-åringen
Kommunikasjon, språk og tekst • Prater masse • Fantaserer og utfordrer sin virkelighetsoppfatning i samtaler • Begynner å leke med ord og rytmer • Kan kjenne rytme/puls i sanger rim og regler • Kjenner igjen navnet sitt i blokkbokstaver	Kommunikasjon, språk og tekst • Voksne som har tid til samtale og å undre seg sammen med barna • Vi har bøker som er både virkelige og fantasi pregede • Vi innfører rim med tulleord. • Får barnet til å klappe navnet sitt og rytme i ulike sanger • Bruke navnet på ulike oppslag og ved merking • Dramatisere de kjente og kjære eventyrene (På barnas nivå)
Kropp, bevegelse og helse • Fortsatt mye grovmotorikk • Balanserer og fra fot til fot. • Prøver å stupe kråke • Løper helst istedenfor å gå. • Går fint • Kan kle på seg en del selv • Behov for selvstendighet • Overambisøs i forhold til risikovurdering	Kropp, bevegelse og helse • Rom på avdelingen/barnehagen som er tilrettelagt for grovmotorisk lek • Bruker hinderløyper og turnlek • Lage naturhinderløyper • La barn som ønsker det, få klatre i trær. Vurder egenskapene og treet. • Lengre turer • Masse muligheter for å løpe ute • Øve på å gå inne, for eksempel fra avdelingen og ut i grovgarderoben. Veilede. • Bruke god tid og gi mulighet for at barna skal kle på seg selv. Veilede • Utfordre barna til en viss grad å smake på mer ulik mat.
Kunst, kultur og kreativitet • Kan benevne farger • Nysgjerrig på nye teknikker • Kan ta roller/late som man er noe annet • Synger, spiller og kan bevege seg rytmisk • Fantasifulle	Kunst, kultur og kreativitet • Formingsaktiviteter som fremmer læring av fargenavn • Fortsette med tegning, liming og maling • Introduseres for klipping • Utkledningstøy er tilgjengelig • Tilrettelegge for rollelek, dramalek og dramatisering • Sang og musikk i hverdagen • Tilrettelegge for å forme, bygge og leke med ulike materialer i leken.

Natur, miljø og teknikk - Nysgjerrighet og vitebegjær om naturen - Legger merke til og stiller spørsmål om detaljer	Natur, miljø og teknikk - Bruke barnas nysgjerrighet og kunnskap som utgangspunkt for samtale og prosjekter - Gi riktige svar på faktaspørsmål og søke kunnskap sammen med barna om spørsmålene de kan stille. - Fakta bøker tilgjengelig i barnehagen
Antall, rom og form - Kan pusle - Teller, leker med å benevne med tall - Bygger med ulikt materiale - Forstår flere begreper som benevner (under, over, gjennom, ved siden av o.l.	Antall rom og form - Tilgang på puslespill - Bruke telling aktivt i hverdagen («hvor mange er vi i dag?» i samling) - Tilgang til variert byggemateriale - Bruke naturelementer som bygge og tellemateriall - Bruke benevnelser bevisst i samtaler og dialoger med barna («Vi sitter ved siden av hverandre på kanten av det runde teppet»)
Nærmiljø og samfunn - Kan fortelle om familien og ting de opplever - Er selvsentrerte, men kan følge en gruppe	Nærmiljø og samfunn - Bruke barnas opplevelser som utgangspunkt for prosjekter - Gi barna mulighet til å snakke i gruppe og lytte til andre - Øve inn gode rutiner ved daglige overganger (Gå fra lek/aktivitet – vaske seg – vente på tur – følge gruppa – felles beskjeder) - Tydelige voksne på punktet over
Etikk, religion og filosofi - Tester ut etablerte grenser - Egosentrisk	Etikk, religion og filosofi - Tydelige voksne som viser at grensene gjelder. - Lære barna å løse konflikter på en positiv måte.

Forventninger og kjennetegn ved 4-åringen	Slik jobber vi med fagområdene for 4-åringen
Kommunikasjon, språk og tekst - Fører lengre samtaler - Snakker om de som ikke til stede - Opptatt av ting vi ikke kan se og forstå - Begynner å leke med bokstaver - Prøver å skrive navnet sitt - Kan følge enkle muntlige beskjeder - Liker å sitte med voksne og bli lest for	Kommunikasjon, språk og tekst - Samtalen og fortellinger vektlegges i samling - Lesing fra bildebøker med lenger tekst - Geitekillingen som kunne telle til ti - Oppslag med bokstaver eller enkle ord - Rim og regler som et fast innslag i hverdagen - Tilrettelegge for tegning - Trene på å følge beskjeder i de daglige aktivitetene

Kropp, bevegelse og helse • Mestrer påkledning med knapper, borrelås og glidelåser • Fortsatt behov for mye grovmotorisk aktivitet • Kan hoppe, hinke, stå på et ben, stupe kråke etc. • Går fint i ulendt terreng, kan klatre i trær • Smøre mat selv, skjenke fra mugge og kartong.	• Tilrettelegge for å ha en god skjermet lesestol på avdelingen Kropp, bevegelse og helse • Fokus på å trene på av og påkledning • Gi mulighet for å være mye ute • Veilede barna på hvor og når man kan bruke kroppen mer eller mindre inne. • Øve på motoriske ferdigheter både ute og inne • Lengre turdager • Selvstendighetstrening ved matbordet • Stole på barnas risikovurdering og mestring.
Kunst, kultur og kreativitet • Mestrer flere teknikker • Fortsetter med tredimensjonalt materiale • Aktive i sandkasselek • Drar med seg flere elementer inn i leken (Finmotoriske aktiviteter i en rollelek) • Kan huske tekster, spesielt de som har tøysete innhold • Kan spille teater og ta flere roller i leken.	Kunst kultur og kreativitet • Tilrettelegge for mer erfaring med klipping, tegning, liming maling, konstruksjon osv. • Modelleire, gjenbruksmateriale • Oppmuntre og komme med innspill i bruk av uteleker og materialer • Snekring (Hamring og saging) • Lære noen lengre sanger og tullerim og regler • Utkledningstøy tilgjengelig • Dramatisering av eventyr foran andre barn og voksne i barnehagen
Natur, miljø og teknikk • Legger merke til endringer i naturen • Liker å samle på ting • Forstår enkelt miljøvern og at de kan være med på å påvirke • Opptatt av vann, graving, vekt og størrelse	Natur, miljø og teknikk • Temaer og prosjekter om årstidene og kjennetegnene • Så planter og se de vokse. • Fokus på søppel plukking og hva som ikke hører hjemme i naturen • Bruke utelek til utforskning og erfaringer rundt veiing måling o.l.
Antall, rom og form • Pusler mer avanserte puslespill • Teller til ti • Økt romorienteringsevne ved bruk av kropp og sanser	Antall rom og form • Varierte puslespill • Bruke telling med barna i de fleste hverdagssituasjonene/rutinene. • Spill som inviterer til telling. • Eventyr som geitekillingen og pepperkakegutten • Tallsymboler lett synlige for barna • Språkposer med ulike ting barna benevner.
Nærmiljø og samfunn • Orienterer seg mot aktiviteter utenfor hjemmet • Kan fortelle med og hva tenker og synes	Nærmiljø og samfunn • Tilrettelegge for å leke yrker, familie, kontor osv. på avdelingen • Gi alle barna mulighet til å bidra med sine tanker og meninger

• Begynner å si ifra når de føler seg urettferdig behandlet • Kan innrette seg etter en gruppe, • Forstår at det vi gjør påvirker hvordan andre har det.	• Få mulighet til å hevde sin rett. • Trene på å følge gruppa, ta beskjeder, lytte og ta hensyn til andre. • Rydde etter måltid, få mulighet til å hjelpe til når de tilbyr seg.
Etikk, religion og filosofi • Har tanker om hvordan vi lever • Tar del i høytider • Er nysgjerrig på hvordan andre barn lever • Fortsatt opptatt av grenser	Etikk, religion og filosofi • Samtaler om livet, levesett, de å være sammen • La barna få utrykke hva de tror på, og blir møtt av voksne som er lyttende. • Møte norske tradisjoner gjennom høytider • Snakke om og markere enkelte andre tradisjoner som kommer fra andre land. • Lære barna å akseptere at vi kan tro på forskjellige ting. • Konfliktløsning – samtale om samspill og etikk (Rollespill)

Forventninger og kjennetegn ved 5-åringen	Slik jobber vi med fagområdene for 5-åringen
Kommunikasjon, språk og tekst • Kan og liker å føre lengre samtaler. • Bruker språket som formidler av opplevelser og inntrykk • Kan lytte til og forstå en tekst eller fortelling som leses opp • Kjenner igjen og kan skrive navnet sitt. • Forstår bruk av tekst • Kan være opptatt av fakta relaterte temaer og historier	Kommunikasjon, språk og tekst • Legge vekt på tid til samtaler • Alle barna må komme til ordet, og få anledning til å fortelle • Bruke tid på å reflektere sammen om det barna har opplevd. • Deling av gruppa hvis ikke alle kommer til. • Høytlesning av alderstilpasset litteratur • Skrive ned det barna forteller og bruke det som dokumentasjon i prosjekter • Bruke faktabøker i temaarbeid og la de være tilgjengelig
Kropp, bevegelse og helse • Begynnende mestring av koordinering av flere samtidige bevegelser • Mestrer mer finmotoriske aktiviteter. (Blyantgrep, klipping, tre perler o.l.) • Bør mestre toalettbesøk på egen hånd, kle på seg selv og klare knapper, glidelåser, ta på sko, dress og regntøy selv. Ta på strikken under gummistøvelen • Kan forstå litt om sammenhengen mellom kosthold og energi. • Kan smøre brød selv, skjenke og rydde etter seg.	Kropp, bevegelse og helse • Tilrettelegge for aktiviteter og leker som «Kongen befaler», «Alle mine duer» Haien kommer o.l. • Mer utfordrende hinderløyper. • Bruke skogen som en naturlig hinderløype • Tillit til barnas risikomestring og vurdering. • Gymlek som fører til at barna får trening i og utfordringer i å bruke kroppen. (Stå på et bein, åle, krabbe. • Turer til å utfordre barna i utholdenhet og nye fysiske utfordringer • Delta på vanntilvenningskurs • Fokuserer på å la barna klare seg selv og legge til rette for mestring ved å ha det oversiktlig og bruke god tid i garderoben

	• Samtale om og øke barnas kunnskap om hva som er riktige klær i ulikt vær. • Se på mulighetene for at barn kan ha utesertifikat. • La barna dekke på bordet/buffet til måltidet
Kunst, kultur og kreativitet • Bruker fantasi og erfaringer i rollelek og prosjekter • Behersker en del teknikker • Setter ord på hva de synes om produkter/kunst • Liker å opptre, kan ta ulike roller • Setter pris på å se forestillinger	Kunst, kultur og kreativitet • Gi bred mulighet til å prøve ut ulike materialer og teknikker i forbindelse med prosjekter • Legge til rette for å bruke gjenbruksmateriale i prosjekter. (materialer som ikke nødvendigvis er leker) • Jobbe med estetikk • Se på produkt/kunst som utgangspunkt for sammenligning av egne tidligere produkter. Ikke ha fokus på hva andre har gjort. • Bruke drama til lek, sette opp skuespill som kan framfører foran barn og voksne.
Natur, miljø og teknikk • Forsker og prøver ut ulike teknikker i lek, spesielt ute • Opptatt av fakta. Kan navnet på planter og dyr • Forstår at søppel kan ødelegge naturen	Natur, miljø og teknikk: • Ha god tilgang på utstyr som stimulerer til utforskning med vann, sand, veiing og måling. • Bruke faktabøker og internett sammen med barna for å finne navn og andre opplysninger om ting vi oppdater i naturen. • Samtale om skadene søppel skaper for naturen (På barnas nivå) • Lære praktisk miljøvern med å plukke opp søppel vi ser når vi er på tur.
Antall, rom og form • Kan telle og begynner å forstå at tall og antall har en sammenheng • Opptatt av stor, lang, høy og tung. • Former (trekant, sirkel, firkant)	Antall rom og form • Øve på brettspill og flytte brikker i samme takt som vi teller. • Hjelp til ved borddekning og finne riktig antall • Gi mulighet til å måle og veie og sammenligne i daglig forskning og lek. • Introdusere begrepene og bruke dem i en naturlig sammenheng. (Denne ballen er rund)
Nærmiljø og samfunn • Deltar i aktiviteter i nærmiljøet • Stort fokus på å være selvstendig • Opptatt av regler og rettferdighet	Nærmiljø og samfunn • Utesertifikat – mestre og forstå hva som er viktig for å klare seg. • Komme fram til regler i fellesskap. • Jobbe med demokrati i praksis. (Fellesskapet bestemmer) • Lære å hevde sin rett og ta hensyn til andre. • Bruke opplevelser i nærmiljøet til prosjektarbeid • Trene på å ferdes i trafikken
Etikk, religion og filosofi • Vil gjerne bety noe samtidig som det egosentriske fortsatt er til stede.	Etikk, religion og filosofi

Filosoferer mye, har tanker om ulike temaer	- Voksne som tar barnas undring på alvor, stiller åpne spørsmål og har tid til samtaler i det daglige og i prosjekter/temaer - Samtale og praktisk øve på hvordan man viser hensyn, samarbeider og lytter til andre.
---	---

Progresjonsplan etter alder med utgangspunkt i digital praksis

Forventninger og kjennetegn på 1 – 2 åringen	Slik jobber vi
- Barna utforsker verden gjennom sansene og de digitale verktøy bør være enkle, intuitive og tilpasset deres nysgjerrighet - Trenger støtte for å bruke digitale verktøy riktig	- Vi hører på musikk og lyder på ulike språk gjennom høyttalere, Ipader og telefoner - Vi ser på bilder og korte filmer - Vi har tilgang til elektriske leker - Barna blir introdusert for kopimaskin og prosjektor - Får erfaringer med enkel apper på Ipad i samspill med voksne - Får bruke Ipad/ data for å utforske og undre seg over ting sammen
Forventninger og kjennetegn på 3 – 4 åringen	Slik jobber vi
- De kan samhandle med digitale verktøy mer selvstendig - Eksperimentere og prøve nye ting som kan gjøre digitale verktøy engasjerende for læring - Læringsfokuset bør oppmuntre til lek, problemløsning og samarbeid	- Vi hører på musikk og lyder gjennom høyttalere, Ipader og telefoner - Vi ser på bilder og filmer - Vi utforsker kopimaskin og prosjektor - Får bli kjent med å ta bilder og lage korte filmer - Får bruke Ipad og ulike apper i fellesskap og i samhandling med voksne

	• Får bruke Ipad/ data til å utforske og undre seg over ting sammen
Forventninger og kjennetegn på 5 – 6 åringen • Barna kan forstå komplekse konsepter som sekvenser, mønstre og årsak/ virkning • Kan navigere digitale enheter mer presist som å bruke mus, skrive på tastatur eller navigere nettbrett • Opptatt av å skape noe eget som digitale tegninger eller historier	Slik jobber vi • Hører på musikk, lyder og lydbøker • Får velge musikk og bytte sang • Får ta bilder og bidra til å lage filmer • Får bruke kopimaskin og prosjektor til spesifikke formål og lek • Vi bruker Ipad som et verktøy og i lek • Barna blir introdusert for pc og tastatur • Barna blir introdusert for smartboard • Vi bruker ulike programmerings leker som f.eks. Bee – bot • Vi blir kjent med hva digital dømmekraft betyr gjennom interaktiv og engasjerende læring

Viktige datoer

Markering	Når	Ansvar
Samenes nasjonaldag	06. februar	Maurtua
Karneval/ fargefest	05. mars	Solknappen
Barnehagedagen	11. mars	Månetoppen
Eid	31. mars	Loppekassa
Påske	April	Bikuben
17. mai markering	16. mai	Solknappen
Sommerfest	Juni	Himmelberget og Bikuben – snakker med lederteamet
FN – dagen	24. oktober	Loppekassa
Lucia	13. desember	Himmelberget
Julebord	Desember	Maurtua
Nissefest	Desember	Månetoppen

Kilde: Kunnskapsdepartementet. (2017). *Rammeplan for barnehagen: Forskrifter om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver*. Udir. [Rammeplan for barnehagen | udir.no](https://udir.no)